

defined aim of studying and corresponding training result, which can be substantiated, distinguished and educationally oriented, due to which the training process is activated to the greatest possible extent.

In the process of educational managers professional training game methods are used to help students understand new concepts, they develop their professional interest and make the training process more creative and interesting.

The author concludes that game methods are a versatile teaching means in the process of future education managers training. They should be used with the aim of their professional competence formation.

Key words: *education manager, professional training, teaching technologies.*

УДК 373:005.591.6:001.4

Ю. І. Самойлова

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ІННОВАЦІЙНІ ШКІЛЬНІ МЕРЕЖІ: ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО АПАРАТУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті здійснено комплексний аналіз базових понять дослідження інноваційних шкільних мереж (ІШМ) як педагогічного феномену в контексті інноваційного освітнього менеджменту. Для досягнення поставленої мети використано загальнонаукові методи (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення) та метод термінологічного аналізу для виявлення та уточнення значень і смислів основоположних понять. У результаті дослідження було обґрунтовано необхідність вивчення особливостей ІШМ для розвитку вітчизняної системи освіти, проаналізовано понятійно-термінологічну базу поняття «інноваційна шкільна мережа». Розглянуто інноваційні шкільні мережі як педагогічний феномен у контексті інноваційного освітнього менеджменту.

Ключові слова: *інновація, освітня інновація, мережеве суспільство, мережа, мережування, інноваційна шкільна мережа, управління освітою, менеджмент освітніх інновацій.*

Постановка проблеми. У сучасному світі процеси глобалізації впливають на всі сфери життєдіяльності людини й суспільства. Новий тип суспільства XXI століття – мережеве суспільство – ставить нові вимоги до підготовки спеціалістів, які мають бути конкурентоспроможними, готовими до діяльності в часи неперервних змін. Все це передбачає забезпечення високого професійного рівня фахівців та їх мобільності, створення умов для максимального розкриття талантів і творчого потенціалу молодих спеціалістів, спонукає до розвитку та оновлення всіх сфер соціального й духовного життя суспільства. Необхідний якісно новий рівень освіти, який відповідав би міжнародним стандартам.

Динамізм глобальних змін у світі, перетворення, що відбуваються в суспільстві в цілому, зміни освітніх пріоритетів зумовлюють трансформацію системи освіти, принципів її організації, форм і методів навчально-виховного процесу.

Упровадження інноваційних форм діяльності, що забезпечують подальше вдосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку учнів до життєдіяльності в суспільстві, що постійно знаходиться у стані змін, є одним із пріоритетних завдань розвитку освіти XXI століття. Інноваційні шкільні мережі (ІШМ) є однією з альтернативних форм поширення інноваційних процесів. ІШМ є поширеними та успішно функціонують у провідних країнах світу, зокрема Сполучених Штатах Америки, що є однією з країн, які мають досить успішний досвід реформування та модернізації своєї системи освіти. Проте вивчення особливостей діяльності ІШМ неможливе без тлумачення базових понять і висвітлення основних категорій дослідження.

Аналіз актуальних досліджень. Наукова проблема, що є предметом вивчення в даному дослідженні, знаходиться в межах предметних полів педагогічної інноватики, порівняльної педагогіки та освітнього менеджменту. Проблеми інновацій стали предметом дослідження сербського педагога К. Ангеловськи, англійських та американських педагогів Х. Барнет, Д. Гамільтон, Н. Грос, У. Кінгстон, М. Майлз, А. Хаберман та ін. Також слід відзначити праці вітчизняних і зарубіжних науковців І. Д. Беха, Л. І. Даниленко, І. М. Дичківської, М. В. Кларіна, О. В. Пашук, О. М. Пехоти, О. В. Попової, А. І. Прігожина, В. А. Сластьоніна, А. В. Хуторського та ін.

Основні характерні властивості інноваційних шкільних мереж знайшли висвітлення у працях багатьох провідних зарубіжних теоретиків освіти, таких як П. Вольстеттер, К. Меллоу, Д. Чо, Д. Кан, Д. О'Брайєн, Е. Браун, А. Ліберман, М. МкЛоглін, Ф. Ньюменн, К. Сконцерт, М. Менделл, Д. Рейнолдс, Д. Хопкінс, К. Чепмен, М. Фуллан, А. Харріс, Д. Джексон, М. Кастельс та інших. У вітчизняній педагогічній науці ці питання не знайшли суттєвого висвітлення. Можна назвати лише деяких вітчизняних і російських науковців, які у своїх дослідженнях приділили увагу шкільним мережам, серед яких: М. Бойченко, Н. Крилова, І. Римаренко, А. Русакова, А. Сбруєва, І. Чистякова, А. Цирульников.

Аналіз вітчизняних та зарубіжних джерел засвідчує, що комплексного аналізу понятійно-термінологічного апарату дослідження ІШМ як педагогічного феномену в контексті інноваційного освітнього менеджменту зроблено не було.

Мета статті – здійснити комплексний аналіз базових понять дослідження інноваційних шкільних мереж як педагогічного феномену в контексті інноваційного освітнього менеджменту.

Методи дослідження. Для досягнення мети дослідження були використані загальнонаукові методи, зокрема аналіз, синтез, порівняння та узагальнення та метод термінологічного аналізу, що дозволили розкрити сутність досліджуваних педагогічних явищ за допомогою виявлення та уточнення значень і смислів основоположних понять.

Виклад основного матеріалу. Головними поняттями, що утворюють смислову структуру дослідження феномену інноваційних шкільних мереж та особливостей їх діяльності є такі: «інновація», «освітня інновація», «мережа», «мережеве суспільство», «мережування», «шкільна мережа», «інноваційна шкільна мережа», «інноваційний освітній менеджмент». Поняття «інновація» є ключовим у нашому дослідженні. Попередній аналіз літературних джерел свідчить про варіативність підходів до тлумачення даного поняття і відповідно безліч його визначень. У перекладі з латинської поняття «інновація» (*innovatio*) означає «оновлення», «відновлення», «зміна». В економічній теорії та практиці термін «інновація» з'явився вперше завдяки австрійському вченому-економісту Йозефу Шумпетеру, який у роботі «Кон'юнктурні цикли» (1939 р.) уперше ввів термін «інновація», яку розумів як виробничу функцію, що зумовлює «кількісні зміни продукту з урахуванням змін в усій сукупності діючих на нього факторів, якщо замість сукупності факторів ми змінимо форму функції, то отримаємо інновацію». Тобто, він трактує поняття «інновація» як зміну з метою впровадження й використання нових видів споживчих товарів, нових виробничих і транспортних засобів, ринків і форм організації у промисловості [17]. Варто наголосити, що Й. А. Шумпетер розглядає інновації в динаміці, тобто як інноваційні процеси. Це впливає з п'яти типів «нових комбінацій», визначених австрійським ученим. Він стверджує, що нові комбінації – це «виготовлення нового продукту...», а не новий продукт; це «впровадження нового методу...», а не новий метод; це «отримання нового джерела...», а не нове джерело; це «освоєння нового ринку...», а не новий ринок; це «проведення реорганізації...», а не сама реорганізація [18].

Згідно з міжнародними рекомендаціями (керівництвом Фраскати – документом, прийнятим Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку в 1993 році), поняття «інновація» визначається як «кінцевий результат інноваційної діяльності, що одержав втілення у вигляді нового або вдосконаленого продукту чи технологічного процесу, що використовується у практичній діяльності або в новому підході до соціальних послуг» [15, 30–31]. Інновація розглядається і як процес, і як результат. Інновація як результат передбачає процес створення (відтворення) нового, що має конкретну назву «новація». У цьому контексті розрізняють поняття «новація» («новий засіб») як певний засіб, тобто нові ідеї, методи, методики, технології, програми тощо.

Поняття «інновація» почало використовуватися у вітчизняній дидактиці на початку 90-х рр. ХХ ст. Перенесення його у сферу освіти було пов'язане з поширенням поглядів на сучасне суспільство як на постіндустріальне, в якому освіта відіграє одну з провідних ролей. Англійський філософ О. Тоффлер зазначав, що сучасна школа орієнтована скоріше назад, на минуле вмираючої системи, ніж на те нове суспільство,

яке ледь помітне на горизонті, що йде їй на зміну, тому необхідно створити систему освіти принципово іншу, суперіндустріальну. Така система не може не бути інноваційною [16, 326].

У Законі України «Про інноваційну діяльність» поняття «інновації» трактується таким чином: «це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери» [4]. Тобто, у становленні інноваційної освіти в Україні інновації пов'язуються, насамперед, із конкретними соціальними змінами, до яких вони приводять. Інновація – це, передусім, те, що змінює середовище її впровадження. Такий підхід дає основи для розуміння інновацій в освіті як цілеспрямованих змін щодо її вдосконалення [10, 8]. Таким чином, до категорії «інновація» в Законі України «Про інноваційну діяльність» відносяться і інновації у сфері послуг, тобто у сфері освіти [5].

У сфері теорії освіти існують такі тлумачення поняття «інновація»:

- інновації – це нові ідеї в педагогіці, зорієнтовані на нові зміни різних структурних систем і компонентів освіти; процес залучення до практики освітніх технологій, у результаті яких підвищуються показники досягнень структурних систем і компонентів освіти (Л. Ващенко) [1];
- інновація – оновлення, зміни, впровадження нового / новизни (Л.Г. Вікторова) [2];
- інновація – це не лише результат упровадження нового, а й новостворені або вдосконалені технології навчання, виховання, управління, які суттєво змінюють структуру і якість освітнього процесу (Л. І. Даниленко) [3];
- інновація – це результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних проблем (В. Паламарчук) [12].;
- інновація – це цілеспрямована зміна, яка вносить у середовище впровадження нові стабільні елементи (А. Пригожин) [13];
- інновації – комплексний, цілеспрямований процес створення, розповсюдження та використання нового, метою якого є задоволення потреб та інтересів людей новими засобами, що веде до певних якісних змін системи і способів забезпечення її ефективності, стабільності та життєздатності (В. Сластьонін) [14].

Як бачимо, у теорії освіти існують як загальні визначення поняття «інновація», що не вказують на суттєві ознаки, які вирізняють інновації серед інших явищ і процесів, притаманних сучасній системі освіти, так і більш конкретні, у яких даються більш сутнісні властивості, характерні саме педагогічним інноваціям.

Ще однією не менш важливою категорією для розуміння явища інноваційних шкільних мереж є поняття «мережеве суспільство» і пов'язані безпосередньо з цим терміни «мережування» та «мережа». Мережеве суспільство поєднує в собі особливості попередніх двох суспільств – інформаційного та суспільства знань. Причиною розвитку мережевого суспільства в більшій мірі є історичні фактори, а саме процеси, що відбувалися на початку 70-х років ХХ століття у світі: інформаційно-технологічна революція; культурні та соціальні рухи 60–70-х років; кризи, що призвели до перебудови двох існуючих соціально-економічних систем – капіталізму та етатизму.

Поняття «мережеве суспільство» все частіше з'являється у працях філософів і соціологів, присвячених сучасній постіндустріальній епосі (П. Бурдьє, Ж. Дельоз, М. Кастельс). М. Кастельс уперше вжив словосполучення «мережеве суспільство». Він називає сучасне глобальне суспільство – суспільством мережевих структур, підкреслюючи їх всеосяжний, але при тому ж і визначальний характер, коли «влада структури виявляється сильніше за структуру влади», а належність до тієї чи іншої мережі стає найважливішим джерелом влади та змін у суспільстві. Особливістю сучасного суспільства за М. Кастельсом є не стільки домінування інформації, скільки трансформація варіантів її використання, коли провідну роль у суспільстві набувають глобальні мережеві структури, що витісняють традиційні форми взаємовідносин [7].

Голландський соціолог Я. ван Дійк визначає мережеве суспільство як таке, у якому поєднання соціальних і медійних мереж формує основний спосіб його організації та найважливіші структури на всіх рівнях (індивідуальному, організаційному та соціальному). Дослідник порівнює цей тип суспільства з масовим суспільством, яке формується групами, організаціями і громадами («масами»), організованими за ознакою фізичної спільної присутності [19].

Далі необхідно звернути увагу на основні підходи до трактування поняття мережа. Вивчення поняття «мережа» викликає багато труднощів, адже в літературі вже багато написано про мережі – про торгівельні мережі, комп'ютерні тощо. Але чим більше ми заглиблюємося в сутність поняття «мережа», тим більш незрозумілим воно стає. М. Кастельс визначає мережу як «сукупність пов'язаних між собою вузлів» [8, 13]. На його думку, мережі – це достатньо старі форми матеріалізації людської діяльності, вони існували в усі часи людства. Але в наш час мережі набули нового значення у зв'язку з бурхливим розвитком інформаційно-комунікаційних технологій. Серед основних характеристик мережі М. Кастельс виділяє такі: децентралізацію, горизонтальну систему комунікації і, як наслідок – відсутність жорсткої структури, що пов'язує всі елементи системи в піраміду; підвищений ступінь самоорганізації; гнучкість організації завдяки взаємозалежності ланок мережі [8, 13–14].

З точки зору системного підходу мережа – це певний тип складної саморозвиненої системи, що складається із взаємопов'язаних підсистем та елементів, властивостей і відносин, створених людьми та діє в певних межах [9, 90].

О. В. Назарчук вважає мережі утвореннями, що здатні створювати різноманітні комунікативні просторово-часові конфігурації. Мережі являють собою конгломерати комунікації, які можуть зв'язувати будь-яку точку комунікативного простору з іншою. Відповідно до цього О. В. Назарчук розглядає феномен «мережевого суспільства» як історичну відповідь на складну комунікативну ситуацію [11, 100–101].

Проаналізувавши різні підходи до визначення даного поняття, можна зробити висновок, що мережа – це неієрархічна управлінська структура, що складається з групи організацій, поєднаних горизонтальними зв'язками, та займається спільною діяльністю, спрямованою на вироблення нового продукту, в її основі лежить комунікація індивідів.

Інноваційні шкільні мережі виникли в період суспільства знань або мережевого суспільства, коли створення мереж стало невід'ємною частиною інноваційного розвитку. На Лісабонському семінарі провідних теоретиків освітніх інновацій із країн-членів ОЕСР (2000 р.) було дано таке визначення інноваційної шкільної мережі – це соціальні структури, які задовольняють зобов'язання щодо якості, цілеспрямованості та зосередженості на результатах. Інноваційні шкільні мережі сприяють інноваційним розробкам та поширенню прогресивної практики, активізації професійного розвитку вчителів [20, 54].

У своїх дослідженнях шляхів розвитку інноваційної шкільної мережі П. Делін характеризує такі структури як «тимчасові соціальні мережі, де особи можуть отримати максимум інформації, доклавши мінімум зусиль» [20, 52]. На початку 1990-х років процес мережування навчальних закладів досліджував Е. Венгер. На думку Е. Венгера, мережа – це група осіб, які постійно здійснюють певну діяльність шляхом позитивного внеску до практики власних спільнот [21].

І. Чистякова, українська дослідниця, яка вивчає дане питання на матеріалах Великобританії, трактує інноваційну шкільну мережу як «інноваційну організаційну структуру, що являє собою сукупність навчальних закладів, об'єднаних спільною інноваційною ідеєю та діяльністю, спрямованою на підвищення ефективності навчально-виховного процесу та якості його результатів, управлінської діяльності, а також на поширення інноваційного досвіду в межах мережі шкіл і поза нею» [17, 10].

Оскільки для сучасного етапу розвитку вітчизняної системи освіти характерні реформаційні процеси, то постає важливим питання управління цими процесами. Тому особливого поширення набувають зміни, пов'язані зі сферою управління інноваційним розвитком освіти. Вивчення цього аспекту

має важливе значення в контексті нашого дослідження, оскільки ІШМ є однією з успішних форм в управлінні інноваційною діяльністю закладів освіти. Вивченню та аналізу основних положень інноваційного менеджменту освіти присвячено праці багатьох вітчизняних (В. Андрущенко, В. Бех, Л. Ващенко, Л. Даниленко, О. Козлова, В. Паламарчук, А. Сбруєва та ін.) та зарубіжних (Дж. Бендерс, Дж. Ендрюс, Т. Кларк, Р. Купер та ін.) дослідників. Проте варто зазначити, що інноваційному менеджменту притаманна певна невизначеність, про що свідчить вживання одночасно в літературі таких понять як «інноваційний освітній менеджмент», «інноваційний менеджмент освіти», «менеджмент освітніх інновацій». Л. Даниленко «менеджмент освітніх інновацій» визначає як процес цілеспрямованого впливу суб'єкта управління (керівника) на об'єкт управління (соціальну систему), у результаті якого відбувається його якісна зміна і підвищується рівень залучення інвестицій та інновацій [3]. О. Ісайкіна вважає всі три поняття синонімічними. У цілому можна сказати, що всі три процеси схожі між собою, але «якісна зміна» в управлінні впливає лише на якість навчально-виховного й управлінського процесів; в освітньому менеджменті – забезпечує конкурентоздатність освітніх організацій, а в менеджменті освітніх інновацій – інноваційний розвиток науково-педагогічних кадрів.

Менеджмент освітніх інновацій здійснюється на основі принципів, що забезпечують успішність та ефективність управлінської діяльності. Серед основних принципів реалізації інновацій в освіті виділяють: гуманізм, демократизм, оптимальність, національну спрямованість, єдність загальнолюдського і національного характеру навчання, співтворчість, життєтворчість, диференціацію та індивідуалізацію, оптимізацію і відкритість, інноваційність. Одним із основних принципів менеджменту освітніх інновацій є принцип інноваційності, який передбачає спрямованість роботи керівників на постійне оновлення освітнього процесу через застосування освітніх інновацій, що забезпечується організаційно-управлінськими, фінансово-економічними та психолого-педагогічними змінами [6].

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Сьогодні інноваційні шкільні мережі стають усе більш популярною організаційною формою запровадження інновацій. В освітній сфері мережі шкіл усе більше й більше замінюють індивідуальну школу як ключову одиницю реформаційних змін. Для того, щоб зрозуміти сутність даного поняття необхідно розуміти основні поняття та базові категорії, що входять в його смислову структуру. Насамперед, це такі поняття, як «інновація», «освітня інновація», «мережа», «мережеве суспільство», «мережування», «шкільна мережа», «інноваційна шкільна мережа». Сутність даних понять розглядалася багатьма як зарубіжними, так і вітчизняними науковцями. Кожен із них розглядає їх з точки зору того підходу, у межах якого вони

здійснюють свою наукову діяльність. Що стосується саме феномена інноваційних шкільних мереж, то мережі в освіті – нова організаційна форма, що відіграє вирішальну роль у підтримці інновацій та вдосконаленні школи, а також для подолання традиційної ізоляції шкіл. Інноваційна шкільна мережа – організаційна структура, що являє собою сукупність навчальних закладів, об'єднаних спільною інноваційною ідеєю та діяльністю, спрямованою на підвищення ефективності навчально-виховного процесу та якості його результатів, управлінської діяльності, а також на поширення інноваційного досвіду в межах мережі шкіл і поза нею. У подальших дослідженнях необхідно приділити більше уваги дослідженню інноваційних шкільних мереж саме в контексті теорії управління інноваційними процесами та управління мережами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ващенко Л. М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : монографія / Л. М. Ващенко. – К., 2005.
2. Викторова Л. В. Инновационные процессы в образовании / Л. В. Викторова // Инновации в образовании. – 2002. – № 2. – С. 6.
3. Даниленко Л. І. Управління процесом здійснення інноваційної діяльності в системі загальної середньої освіти / Л. І. Данильченко // Післядипломна освіта в Україні. – 2003. – № 3. – С. 70–74.
4. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40–IV від 04.07.2002 р. (редакція від. 23.06.2010 р.)
5. Закон України «Про освіту» №1060–XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.osvita.org.ua>.
6. Ісайкіна О. Д. Інноваційний менеджмент як напрям вдосконалення процесу управління якістю освіти [Електронний ресурс] / О. Д. Ісайкіна. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2011_17_1/Isaikina.pdf].
7. Кастельс М. Становление общества сетевых структур [Электронный ресурс] / М. Кастельс // Новая постиндустриальная волна на западе / [под ред. В. Иноземцева]. – Режим доступа : <http://iir-mp.narod.ru/books/inozemcev/index.html>.
8. Кастельс М. Галактика Интернет : размышления об Интернете, бизнесе и обществе / Мануель Кастельс ; [пер. с англ. А. Матвеева] ; под ред. В. Харитоновна. – Екатеринбург : У-Фактория (при участии издания Гуманитарного университета), 2004. – 328 с.
9. Лукина Н. П. Аксиологический и идеологический статус сетевого общества как предмет философской рефлексии / Н. П. Лукина, Л. В. Нургалева // IX Всероссийская объединенная конференция «Интернет и современное общество». – Томск, 2006. – 180 с.
10. Марущенко О. А. Становлення інноваційної освіти в Україні : автореф. дис. ... канд. соціолог. наук : 22.00.04 / О. А. Марущенко. – Харків, 2004. – 18 с.
11. Назарчук А. В. Новая коммуникативная ситуация: рождение сетевого общества / А. В. Назарчук // Философия и будущее цивилизации : тезисы докладов и выступлений IV Российского философского конгресса (Москва, 24–28 мая 2005 г.) : в 5 т. – Т.3. – М. : Современные тетради, 2005. – С. 100–101.
12. Паламарчук В. Ф. Інноваційні процеси в педагогіці / В. Ф. Паламарчук // Першооснови педагогічної інноватики. – Т. 2. – К. : Освіта України, 2005. – С. 59.

13. Пригожин А. И. Нововведения: стимулы и препятствия (социальные проблемы инноватики) / А. И. Пригожин. – М. : Политиздат, 1989. – 206 с.
14. Слостенин В. А. Педагогика: Инновационная деятельность / В. А. Слостенин, Л. С. Подымова. – М. : ИЧП «Издательство Магистр», 1997. – 224 с.
15. Статистика науки и инновации: краткий терминологический словарь / под ред. Л. М. Гохберга. – М. : ЦИСН, 1996. – 112 с.
16. Тоффлер А. Футурошок : пер. с англ. / А. Тоффлер. – СПб. : Лань, 1997. – 326 с.
17. Чистякова І. А. Організаційно-педагогічні засади діяльності інноваційних шкільних мереж Великої Британії : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Ірина Анатоліївна Чистякова. – Суми, 2012. – 20 с.
18. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития / Й. А. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1982. – 456 с.
19. Jan van Dijk. The network Society, Social Aspects of new media / Jan van Dijk. – London ; Thousand Oaks ; New Delhi : Sage, 1999. – 267 p.
20. OECD. Networks of Innovation: Towards new model of managing schools and systems. – Paris : OECD Publications, 2003. – 182 p.
21. Wenger E. Communities of Practice : learning meaning and identity / E. Wenger. – New York : Cambridge University Press, 1998. – 318 p.

РЕЗЮМЕ

Самойлова Ю. И. Инновационные школьные сети: характеристика понятийно-терминологического аппарата исследования.

В статье осуществлен комплексный анализ базовых понятий исследования инновационных школьных сетей как педагогического феномена в контексте инновационного образовательного менеджмента. Для достижения поставленной цели использованы общенаучные методы (анализ, синтез, сравнение, обобщение) и метод терминологического анализа. В результате исследования была обоснована необходимость изучения особенностей инновационных школьных сетей для развития отечественной системы образования, проанализирована понятийно-терминологическая база понятия «инновационная школьная сеть». Рассмотрены инновационные школьные сети как педагогический феномен в контексте инновационного образовательного менеджмента.

Ключевые слова: инновация, образовательная инновация, сетевое общество, сеть, школьная сеть, инновационная школьная сеть, управление образованием, менеджмент образовательных инноваций.

SUMMARY

Samoylova Y. Innovative school networks: the characteristic of conceptual-terminological basis of the research.

The article deals with the need to study the characteristics of innovative school networks for the development of the national education system. It is accentuated that due to the integration of Ukrainian education in the European educational space, national system of education requires innovative forms of activity. Creating of innovative school networks is one of the forms of the innovative processes dissemination. The relevant researches concerning the problem studied are examined.

The basic approaches to understanding the key concepts that are included in the semantic structure of the term «innovative school network» are defined. Different approaches to the definition of the term «innovation» are studied. It is shown that in the theory of education there are both general and more concrete definitions of the term «innovation».

Existing researches of both home and foreign scientists concerning the terms «network» and «network society» are analyzed, which are necessary to better understanding of the main point of innovative school networks phenomenon. Interpretations of the term «network» in different scientific approaches are analyzed. It is shown that a network in education is a quite new organizational form that plays an important role in innovative school development and helps to overcome a traditional isolation of schools. Innovative school network is defined as a complex of educational establishments which are united by the common innovative idea and activity which is aimed at the increase of the teaching and educational process efficiency, the quality of management activity; further extension of educational experience in the network of schools and behind it.

It is shown that the sphere of innovative management in education is a subject to constant studies and researches under conditions of the reformation, modernization of all areas of Ukrainian society life. The innovative school network is considered as a pedagogical phenomenon in the context of innovative educational management. It is pointed out that networks are an effective way of innovative educational development management under the conditions of the decentralization processes.

Key words: *innovation, educational innovation, network society, network, school network, networking, innovative school network, management of education, management of educational innovations.*